

Szerkesztői iroda:
Nagy-Enyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adtnak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félévre . . . 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.

Nyiltér sora 15 kr.

Az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület kérdéséhez.

Erdély hazarészünk fővárosában, Kolozsvárt magyar közművelődési egyesület van alakulóban. Ügybuzgó, a közélet küzdelmeiben kipróbált, munkához szokott férfiak, hazafiak állottak az ügy élére. — A közvélemény az eszmét életrevalónak itéli, elfogadta, igéri, hogy támogatni fogja; így tehát alig foroghat fenn kétség aziránt, hogy az egyesület az egész Erdélyre kiterjedő hatáskörrel még e folyó évben megalakul.

Az alapszabályzat elkészítése munkába is van véve s így kilátás van rá, hogy az alakuló közgyűlés már márczius elején megtartható lesz ott, hol az eszme megszülemlt: Kolozsvárt.

Az erdélyi magyar közművelődési egyesület létrejötte iránt kétség ezek szerint alig forogván fenn, — előttünk, vidékiek előtt, az a kérdés merülhet fel, hogy egy ilyen egyesületre egyáltalán van-e szükségünk?

Ezen kérdésre legjobb meggyőződésünk szerint habozás nélkül így felelhetünk: van.

Inkokaink, melyek ilyen felelet adására indítottak, a következők.

Ezen létrejövendő egyesület egyik bevallott czélja ez: megkedvelteni Erdély nem magyar ajku népeivel is a magyar állameszmét. A ki Erdély politikai viszonyaival csak némileg is ismeretes; a ki ismeri szász és román ajku polgártársaink, — ha úgy tetszik — testvéreink maguktartását ezen, hosszú évszázadok véres küzdelmei, ezredéves államunk életében oly gyakran előforduló legválságosabb körülmények között is mindig életrevalónak bizonyult eszme iránt, minden lépten-nyomon tanusított ellenséges maguktartásukat, — az nem vonhatja kétség alá, hogy egy oly irányú törek-

vévre, mely a magyar államtestbe magát befészelt eme káros, az egészséges fejlődésre és munkásságra mindenesetre hátrányos befolyással bíró betegséget társadalmi uton orvosolni igyekszik, nagy szükség van.

Szász és román testvéreink előtt — titkos és nyilvános szerepléseik, maguktartásuk, lapjaik hangjából vonva el a következtetést — akárhogyan igyekezzenek is egyes hazafiasabb érzelmű fiaik a dolgot szépíteni, ugylátszik, hogy nekik minden más állameszme kedvesebb a magyar állameszménél. — Csodálatos jelenség, de fájdalom, úgy van. Ezen baj eltávolítását úgy a magunk, mint az ők érdekükben meg kell kísérelnünk. Meg kell kísérelnünk társadalmi uton. — A társadalomban nagy erő rejlik s ha ezen erő okosan es rendszeresen használtatik fel bizonyos nemes, üdvös cél érdekében, nagy eredményt képes felmutatni. — Az ohajtott jó eredmény elérésének lehetősége egyáltalán nincs kizárva. Ezt a közel jövő teljes mértékben ha nem is hozza meg, de meghozhatja legalább részben s már ennyi is nyereség lenne. Tegyük meg tehát a tőlünk telhetőt ez irányban is, hogy mulasztással ne vádolhassuk se mi magunk magunkat és ezzel jogosan ne vádolhassanak szász és román testvéreink sem.

Az alakulóban levő erdélyrészi magyar közművelődési egyesület egyik bevallott czélja éppen az lévén, hogy társadalmunk erőt ezen czélra irányozza s ily irányú munkásságra ösztönözze, lételének szükségességéhez kétség alig férhet.

Ragadjuk hát kezünkbe a kibontásra készen álló lobogót, melyen eme jelszavak olvashatók: „a szétágazó örök egyesítése a magyar állam megerősítése czéljából.”

Hívjuk fel a velünk együtt élő nem magyar ajku testvéreinket is, hogy mentől számosabban csatlakozzanak hozzánk s legyenek segélyünkre a

különböző ajku polgártársaink közötti — károsan nélkülözött — kölcsönös bizalom létrehozására, a magyar állameszmének megkedveltetésére, elfogadására s ezáltal a magyar állam megerősítésére irányozott törekvésünkben. Ha csatlakoznak hozzánk, fogadjuk örömmel; ha felhívásunkat visszautasítják, lássunk munkához egyelőre csak mi magunk. Az fel nem tehető, hogy ha most mindjárt nem is, de később ne találhatassanak nem magyar ajku erdélyi testvéreink közül számosan olyanok, kik államunk egységére és erősbülésére irányzott törekvésünk szükséges és üdvös voltára nézve maguknak meggyőződést szerezvén, hozzánk csatlakozzanak. Hisz az alkotmányos állam ereje mindnyájunk ereje. Ha az állam, melyben élünk, erős és virágzó, akkor az egyes polgárok is könnyebben feltalálhatják abban egyéni erejüket és jóllétüket.

Török Bertalanné temetése

A ravatalnál.

Török Bertalan megyei főjegyző háza gyászba borult. Szeretett, ifju, szép neje szive utolsó dobant. Föl szállott a földnek égi vendége ideiglenes hazájából a menyeyei atya örökös hajlékba . . .

Fekete posztóval bevont, gyászszal telt szobában felállított díszes ravatalra helyezték a drága halott kihűlt tetemét. Ravatala borítva van a részvét, szeretet és emlékezet koszorúival, áztatva a fájdalom és bánat könnyeitől. Ha nem volna oly gyászos a hely, ha nem hallanám a fájdalomtól megtört anya zokogását, — ha nem látnám a kesergő férjet ott állani néma bánatában, azt hinném, hogy „a leányzó nem halt meg, csak alszik.” Aluszsza örök, néma álmát. Álma esendes, mert a boldogok álmát nem zavarja semmi sem. És ismerői, tisztelői őszinte részvéttel jelennek meg ravatala előtt, hogy egyenként vagy mint a megyei tisztikar, a városi tanács, az iparosok, az

Azt mondják, — én könnyeimtől nem láttam, — hogy roppant sokan adták meg korán elköltözött anyagolomnak a végtisztességet. — Nem térítette meg szerető hivatát a hosszú, a meredek út, és az ifju testét rejtő nehéz koporsót az általa oly kedvesen látott alispánom, kedves tisztársaim, szerető bátyám erős karokkal emelték fel a magasba, — oda, hol a nyugró hely sötét turoge várt. A gyászdal felzokog, a nagy szívű, nemes lelkű, valódi keresztény agg főpap beszenteli a koporsót — s mi, kik azt földre borulva öleljük át, zokogásunk között a vigasztaló isteni kegyelemre felhívó szöveget halljuk a keresztányn vallás egyik nagy tudományu, ékes ajku tanítójának ajkairól, kinek tudományánál és tehetségénél egy becsebb előtem: az a barátságos, szeretetteljes, szives érzelem, mely őt az én életem feledhetetlen társához fűzte.

Virágok között, ékes koszorúk halmazától övezve ott pihen már lelkem drága kincse. Majd kemény deszkázatot borítanak a kettős koporsóra s most reá omlik a kemény rögök nehéz tömge. — A hold szelid fénye felcsillan a láthatáron s én mély fájdalomtól telt szívvel térek vissza az üres házba, melynek ablakából eláthatok pihenő helyéig . . .

Legyen áldott édes, szeretett Emmikém oly feledhetetlen, kedves emléked, melynek e sorokkal áldozni kívántam e lap hasábjain is. Hiszen — oh hányszor nézted vidám tekintetteddel, midőn estéknél egyik sort a másik után írogattam. — s hányszor integéttel gyönyörű szemekkel, hogy: elég már, — pihenjek, nyugodjak a te édes öleléseid között . . .

Leteszem tollamat. — De esendes pihenést, kívánt nyugalmat nem zeng piros ajkad, nem int édes tekinteted soha többé nekem!!

Bertalan.

Az én forrón szeretett Emmikém emléke.

— 1885. január hó 26-29. —

„Szívemnek minden keserveitől gyötörve fejezem ki neked őszinte mély részvételem. — De igaz-e, hogy a jó kis feleség nincs többé? . . . De hát lehetősége ez? . . . Hihetetlen! . . .

E kérdések, melyek oly híven fejezik ki a váratlan, a hihetetlen, szomorú esemény feletti megdöbbenést, — annyi és oly sok oldalról tolnak reám, ki le vagyok sújtva a porig, hogy felelnem kell.

„Jőjjetek, nézzétek meg szegény üres házamat, mely többé nem a csendes, áldott boldogság édes otthona. — és jőjjetek, nézzétek meg az „Órhegy” verőfényes oldalán boruló kis halmot, mely eltakarja előlem és előletek azt az angyalian mosolygó ifju arcot, azt a szép, galambszeliden tekintő barna szempárt, — azt a szépen nőit, évtizedek viharaival sértetlenül dacolni képesnek vélt sugártermetet” — és reszkető szívvel megadtam a gyászos feleletet.

Napról-napra hozza a posta, a táviró az igaz részvét megindító nyilatkozatait. Barátaink, jóakaróink, közelebbi és távolabbi ismerőseink könnyes szemmel vigasztalnak. — Az én egyetlen nem kedvessége, jósága, szeretetreméltósága, gyermekdeden élénk kedélye, — mely pótolhatlanul elveszett mind-mindörökre, — a fájó emlékezet tárgyává lett. És én, ki másfél óráig tartó halálutása alatt társzakadva, de könnytelenül tekinték halványuló gyönyörű arcára, midőn az utolsó lehelet után letettem az angyalok közé emelkedett lélektől elhagyott testet, —

mindezeket látva, érezve, valemán méltán borultam le fájdalomban a földre, mert beláthattam, hogy annak a nagy szeretetnek, igaz barátságának és jóindulatának nemes bizalomnak, — mely oly rövid ideig tartó boldogságunk alatt minket környezett, — valóban hasonlíthatlanul nagyobb része csak „ő” tette meg. Éreztem, hogy az ő lelkének, szívének nemessége, jósága reám is fényt vetett s ez égi fény szép szemeként utolsó búcsútekingetével eltűnt messze el, túl a csillagok miriádjain, a honnan eredett.

Évtizedek óta nem volt Enyednek bizonyára oly kedves halottja, kiért közel s messze távolban annyi és oly sok könny hullott volna ifjak és aggok, nők, férfiak és gyermekek szeméből, mint az én forrón szeretett Emmikémért. — Erős férfiak, kiknek szívét, lelkét az élet küzdelmei aczéllá edzették, zokogtak. Papok, orvosok s a bölcsészeti tanai által a sors csapásai ellen fegyverzett tanárok sirva öleltek át. — Bizony e bánat az ő ártatlan lelkének szeretete folytán támadott s rohanva terjedt szét minden szívre, mely a szép, nemes és gyöngéd érzélem iránt rokonszenvel bir.

Az ő év utolsó s az új év első napját a meglepődés, az öröm s a reményteljes bizalomnak még soha nem érzett nagyságával töltöttem el. Négyezer hét nap múlva a hideg sír mély ölére tettük le szívem szerelmét, kihez ez érzések tűzve voltak. — Hiszen a multat ő tette oly édessé, a jövő iránt ő keltette fel a bizalmat, tevékenységemnek ő adott ingert újabb és újabb munkásságra. s ime — a megmagyarázhatlan isteni végzet, melynek titkait hiába fűrkésszük, egy oly csapással sújtja le éltém szép virágát, minő — ezt mondják az orvosok — évtizedek során alig merül fel egyszer!

* * *

izrealták testületileg a ravatalra helyezett koszorukban róják le a szeretet, a tisztelet, részvét és kegyelet gyász adóját.

A sok és szebbnél szebb koszorukat következők küldötték: „Szeretett Emminek — Mama és papa.” „Török Bertalannának — a Pogány család emlékéül.” „Szeretett gyermekének emlékéül — Svoboda Károlyné.” „Feledhetetlen leányomnak — Svoboda Károlyné.” „Török Bertalannának — szeretett nénjétől.” „Szeretett rokonunknak — Véghe Bertalan és neje.” „Szeretett rokonának — Brenesán Mari.” „Kedves Emminek — Irma és Imre.” „Szeretett leányom — Mengesius Frigyesné és leánya.” „Emminek — öz. Imreh Ferencné.” „Szeretett leányom — Wokál Jánosné.” „Török Bertalannának — szeretett barátjának — Dancs Samuné.” „Szeretett leányom — Pünköszt Ferencné.” „Kedves barátjának — Tremla Luiza.” „Török Bertalannának — a megyei tisztikar.” „Török Bertalannának részvétük jeléül — a nagyenyedi iparosok. 1885. jan. 28.” „Török Bertalannának — a nagyenyedi izraeliták.” Gyönyörű koszorut küldöttek még dr. Dárday Sándor, Berecz Antal és többen. A bánatos férj pedig fehér és piros kamellákkal hintette be szemfedőjét. Sok koszoru a leggyönyörűbb s drágább élővirágokból volt összeállítva.

A gyászbeszédet követő jelentés adatott ki:

Kadichalvi Török Bertalan, Alsófehérmegye főjegyzője stb. mint férj, szívének legmélyebb fájdalommal, a veszteség feletti megrendült lélekkel tudatja maga és hozzátartozói, úgy Svoboda Károlyné Kúna Maria, mint anya — és rokonsága — nevében, a legszeretetteljes és legkedvesebb hitvesnek, a legkedvesebb gyermeknek **Török Bertalannak** Markovác Emiliának ifjú élete 23-dik, oly boldog, oly gyöngéd házasságuk ötödik évében, január hó 26-án este 6 és fél órakor, több heti szenvedés után történt elhunytát. — Szeretett, szeretett. — Meghalt ifjan, szépsége teljében, szeretve, és reánk hagyva a pótolhatatlan veszteség feletti mély bánatot. Nekünk oly drága tetemei folyó hó 28-án délután fél 4 órakor fognak Szentkirály-utcai házából a római kath. gyászszertartás után az Örhegyen levő temető helyére a korán megkezdett örök pihenésre elhelyezni. — Nemes, gyöngéd, szerető lelkéért az engesztelő szent miseáldozat a helybeli római kath. templomban 29-én délelőtt 10 órakor tartatik meg. „Az Ur adta, az Ur elvette, legyen áldott az ő szent neve érte!” **Az örök szeretetnek és békének szelleme lengjen drága hamvai felett csendes!** — Nagy-Enyed, 1885. január hó 26-án.

A temetés.

Jen. hó 28-án délután fél 4 órakor az összes hangrangok zugása jelzé, hogy az idő elérkezett, hogy az elköltözött nemes lélek földi porai örök nyugalomra helyeztessenek. A gyászjelre az utcák népesedni kezdettek, a testületek csoportosultak. Városunkban még nem látott számú embertömeg gyűlt össze és vonult néma fájdalommal a gyászhoz, hogy még egyszer lássák a testi szépségben és lelki erőnyben egyaránt kimagasló ifjú nőnek romjait. Városunk minden rendű lakói, Budapestről és a vidékről igen sokan, kikhez a veszteség híre eljött, sietettek megjelenéseikkel részt venni a gyászoló férj és család bánatában. — A theologiai dalkar gyászdala után Bares Ferencz nagyprepost infulával, a helybeli papság segédlete mellett végzé egyházi szomorú tisztét, — mire földönt a nagyenyedi dalkör megható gyászdala. Miatán

TÁRCZA.

AZ ÖRDÖG HÁROM AJÁNDÉKA.

— Phantastikus elbeszélés. —

Parfait Pál után francziából

BALÁZS JÓZSEF.

IV.

Lajos megsarkantyuzva lovát a bidra lépett. Mihelyt lova a kastély udvarára ért, minden oldalról ezer meg ezer trombitaszó hangja töltötte be a levegőt s százszorosán visszhangzott az üdvkiáltás: „Éljen Lajos báró! Éljen Lajos báró!”

Megállott; az örömrivalgás még egyre tartott.

Azután köszönetet intve e rendkívüli fogadtatásért, bámulatában nem tudott magához térni, midőn a kastély urának alattvalói látta maga körül díszes rendbe fölállítva, s csaknem öntudatlanul egy néhány marék aranyot szórt a tömeg közé.

Mire az örömszivaj kétszeres erővel tört ki.

Most előjött a főudvarmester diszöltözötben s feléje közeledve, megfogta lovának kantárszárát és a perron széléig a lépészet elé vezette, hol leszállásánál segédkezett.

Az „éljen” kiáltások és trombitahangok ismét felhangzottak s Lajos másodszer is köszönetet intve, belépett a kastély belsejébe. Fönn a lépészet végénél a kastély ura várta, ki az elfogadási terembe vezette őt, hol tizenöt udvaronc foglalt helyet a Lajos ruhájához hasonló öltözötben.

— Báró úr! — szólt a kastély ura megszorítva kezét — a tegnap este vettük megörökösödésének hírért s a legnagyobb örömünkre szolgál azon ügy, a melyben miakat ez alkalommal fölkeresett. Célzott házasságához, báró úr, leányom

a szomorú szertartás véget ért, a fedél lezárattott, felvettett a drága halottat rejtő díszes koporsó, hogy a künn váró gyászkoocsra helyeztessék.

Megrázó jelenet! Az előbb vidám, boldog kis lakásból kiköltözik az anyagi nő oly korán, örökre és elindul azon hosszú utra, honnan nincs többé visszatérés. A szív elfogult a gyász fáttára s nem volt szem, melyből meg nem eredt volna a könnyek árja.

A hosszú imponáns menet előtt ritették a gyászlohogók s s sort a tüzölt testület nyitotta meg s utánnak jöttek az ipartársulatok, a theologiai és polgári dalárda, a papság, élén a püspöki díszbe öltözött Bares Ferencz püspökhelyettes nagypreposttal, a honvéd tisztikar díszben, királyi hivatalok, városi képviselőtestület, városi tanács, a megboldogultat szállító gyászkoocs koszorúkkal körülvéve, a gyászoló családtagok, megyei tisztikar és bizottsági tagok nagyszámmal, hosszú kocsisor, nagy női közönség és végül a kocsi után a vegyes kíséret közönség.

A temetőkapuban a megyei tisztikar. Enyed és Fehérvár város polgarmesterei vétek át a koporsót és vitték egész a sirig. Fenn, az ev. ref. sirkerten felül, az Örhegy egyik magasabb pontján, ott készítettett a kedves halott számára örökös hajlék, hogy a kesergő férj szeretett anyjának örök lakását ablakából lássa . . .

A sirnál a theol. dalkar énekelt s Bares nagyprepost szentelvény be a drága hamvakat, utána dr. Kovács Ödön, a Bethlen-főtanoda rector-professora, az elhunyt egyik igen kedves embere mondott megható beszédet, remek vonásokkal esetelvén a hű nő elvesztése feletti méltó bánatot s igazi apostoli kenettel nyujtva a vallás vigasztát a bánatokban megtört édes anya, fiatal férj és rokonoknak. Szemeink megteltek könnyel, sirtunk a korai veszteség felett! . . . A koszorúkkal fedett és körülvevett koporsóra ráborult a földnek hantja. — Vastag földkéreg választja el tőlünk azt, kit mindnyájan oly igen szeretünk. A halál megkapta adóját! Ártatlan lelke fölszállott égi honába, emléke él szíveinkben, tisztán, eszményi alakban! Az elhunytak drága hamvai felett lengjen esendesen az örök szeretet és béke szelleme! — A szerető édes anyának, gyászoló férjnek és hozzátartozóinak a vallás vigasztát adja meg a Mindenható!

Sebestyén Sándor.

Gyászbeszéd Török Bertalanné sirjánál.

— 1885. január 28. —

Még egy néhány perc, és bezárul a kinyitott sir, hogy kebelébe rejtsé egy ifjú, szép élet romját; a fájdalom gyötrelmeitől marezangolt édes anyai kebel hirtelen lehervadt virágát, a szívszaggató jujkiáltások közt zokogó ifjú férj szerető lelkének egyszerre kialudt ragyogó napját, ifjú élete gyönyörűségét, férfiu munkássága boldogító jutalmát, jövője drága reményességét!

A föld setét, hideg kebelébe száll alá az a kedves szép alak, ki még csak hetekkel ezelőtt az élet dagadozó teljességében örült közöttünk; az a tiszta, ártatlan lelkű, az a vidám, derült, gyermeked kedélyű nő, ki mint az égnek földre szállt angyala járt közöttünk, a föld durvább gyer-

beleegyezésén kívül semmi sem hiányzik, kiről azonban teljesen meg vagyok győződve, hogy e tekintetben is az én részem van. Egy ily delezeg lovag, egy ily főnemes, egy ily tekintélyes és dúsgazdag báró egy perczig sem kételkedhetik azon, hogy meg fogja nyerni leányom kezét. Athanaz, az ön udvarnok. . . .

Lajos annyira elbámult mindazon, a mi vele történt és a mi vele történik, hogy alig volt képes egyetlen értelmes szót kiejteni.

— Boesánat uram — tördelé — melyik udvarnok?

— Athanaz, az ön kis fekete udvarnok, a ki az imént tudni adta az ön megérkezését.

Lajos elhallgatott. Annyit azonban megértett, hogy mindezeket a kis törpe ember cselekedte vele.

A rokonok már mind együtt valának s midőn Lajost megpillantották a hölgyek és kisasszonyok, a legtiszteletteljesebb bökölással köszöntötték, míg a lovagok meleg kézzorítással siettek üdvözölni őt.

Alig váltottak egy pár szót, midőn azon ajtóval szemben, melyben Lajos belépett, megnyílt egy másik ajtó s azon egyik udvarhölgy belépve jelenté:

— Myrta, Falkenstein kisasszonya!

Halotti csend töltötte be a termet.

Myrta egész bátorsággal lépett ki az ajtón, hirtelen azonban megütődve állott meg egy pillanatra, mintha nem lett volna előkészülve ama találkozásra, mely reá várakozott.

Atyja elébe sietett és Lajoshoz vezette, ki ragyogó szépségének láttára annyira elkábult, hogy mint egy szobor oly szótlanul és mozdulatlanul állott meg előtte.

— Myrta, — szólt az atya — már régóta keresek férjet számodra és ime találtam végre, a kit kezre teljesen méltónak tartok. Nézd ez ifjat, ki híresebb mint husz hős összesen, nagyobb kincsessel rendelkezik mint a Niebelingok ime Lajos báró, ki kezdetet megkérni jött!

Myrta kissé elhalványulva e szavakra Lajos felé for-

mekei között, hogy lelke ártatlanságával felderítsen, szíve melegével nemesítsen mindenkit, ki közelébe került.

Istenem, istenem! az ő szerető hő szívének olyan hideg; vidám kedélyének olyan komor, rideg; tiszta, fényes lelkének oly néma, setét az a már-már bezáruló sirgödör! Oh irgalomnak atya, istene! hol van az a hatalom, mely felmelegítse annak hidegségét, hol van az az erő, mely megvilágítsa annak sötétségét? Az értelemnek világa elhomályosul, nem törhet át a sírok éjszakáján és a szív, a szegény árva szív csak sirni és jajgatni tud az örök elvesztés kimondhatatlan sulya alatt. Oh, nincs e földnek tartomány, mely balzsamat teremne a sajgó sebekre, nincsen az emberi vigasztalásnak, nincsen a büszke tudományok szava, mely a homályt szétoszlatná, a csüggedőt felemelni tudná. Nagy mélységből, gyilkos fájdalomnak kétségbeesztő örvényéből te emelj ki minket örök jószág, örök szeretet! te fordítsd el könnyáztatva szemünket a setét sirtól a te örökké való világosságod felé, hogy ne itt, a föld pora között, hanem a te megnyitkozott egeidben keressük azt a tiszta lelket, melyhez földi sár még e földön sem tapadt; ott, hol múló érdekek, hol szeretetlenség és gyűlölet nem zavarták a tiszta lelkek örömet és boldogságát.

Te szólj, a szerető mennyei atya édes biztató, felemelő szavával e gyászba borult édes anya megrendült lelkéhez: „Miert borult el lelked setét fájdalomban; miért sirtod őt, mikor én magamhoz, az én atyai hajlékomba fogadom! Te tudod, hogy én neki atya voltam kicsiny gyermekégtől fogva, kézen fogva vezetém a jószág és szeretet ösvényén, híven örököttem szíve tisztasága, lelke nemes indulatai felett. Ha rövid volt az az idő, mely alatt ő boldogított: örökké tartó lesz a boldogság, melyben én részesitem.”

A te kegyelmed mindenható ereje jöjjön segítségül a nehéz megpróbáltatás alatt roskadozó hitvestárs lelkének felemelésére. Szólj hozzá, dorgáld meg őt lesújtó fájdalomában atyai szeretettel: „Kicsiny hitű! Miert sirtod, mintha meghalt volna, azt, a mi halhatatlan. Miert nézesz szomoruan, mervé csüggettegséggel ama sirgödör felé? Mit az magába zárand, az a gyilkos fájdalomtól meggyötörtetve, már enyhülést, örök nyugalom után áhítozott és ott enyhülést és nyugalom talált; de az, a mi lelkednek oly drága vala, az a szép szemé tiszta tükrében ragyogó nemes lélek, szívének az az odaadó gyöngéd szeretete, az ő egész nemes anyjai lénye — az nem volt e földé, az nem lehet földé; az benne isteni volt, és a mi isteni, az örök életű. Nézd, nézd, ő igazán nem halt meg; az ő élete az örök világosságban, csak folytatása lesz azon életnek, melyet ő már ezen a földön megésszett. Az örök világosság a szeretet világa; ezen világosság ragyogta őt körül már életében, ez köt össze vele az örökké valóságban is, s nem is csak a messze távolban találd fel őt. Ott lesz közvetlen közeledben. Ott láod, ott érezd őt szíved rejtekében zárva, édes mosolyával, gyöngéd szeretetével; érezni fogod miként serkent a nemes munkára, mely előtted áll, érezni fogod az édes enyhülést, mit kedves emléke nyujt, ha kifáradtál, és mit emberek vigasztalása nem adhat, az eny-

dült s kecseljesen hajta meg magát előtte, mit Lajos hasonlított bökölással viszonzott.

— Kedves gyermekem, folytatá az atya, én nem akarok izlésedbe avatkozni, azért ez alkalommal sem akarlak kényszeríteni. Jól tudod, hogy mennyire szeretlek, tégy azért most is teljes tetszésed szerint.

— Atyám, szólt a leány kissé felindulva, e dolog sokkal komolyabb, hogyszem megfontolást ne igényelne; azért egy napi gondolkodási időt kérek. Holnap ugyanezen órában öszintén fogok nyilatkozni. Holnap atyám, holnap!

És Myrta hogy zavarát elrejtse, azon az ajtón, a melyen jött, könnyed léptekkel távozott.

V.

— Csak reményeség! szólt Myrta atya, leánya eltávazása után, Lajos kezét megszorítva.

— Hiszi-e ön? kérdő ez nyugtalanul.

— Hát még kételkedhetik?

És újból is megszorítva Lajos kezét, elietett, hogy ellátására vonatkozólag kiadja rendeleteit.

Ekkor ravasz mosolyalaj ajakán egy kis törpe közeledett feléje, a kit, teljesen Myrta szemléletébe lévén merülve, nem is vett észre a teremben, habár épen mellette állott.

— Ma, báró úr, ön még csak sakkban van, — szólt a törpe, — holnap azonban mattost fog kapni.

És keresztbe tett karokkal megállott Lajos előtt.

Lajos élesebben szemügyre vevén a törpét, elszáppadt, midőn benne Athanáz, a kis fekete udvaronczot ismerterte föl. Megkísérelte visszanyerni hidegvérűségét.

— Eredj s intézd dolgaiddat Athanáz! Azért vagy itt, hogy gondoskodj mindarról, a mi reám nézve szükséges.

— Miesoda Athanáz? Kiről beszélsz ön uram? az én nevem Osmos, én e kastély urának törpéje vagyok. Annyit azonban mondhatok báró úr, hogy ha én volnék az ön szolgálatában, meg fogja látni, hogy mily sok és nagy gondja alól föl tudnám menteni.

hülést és erőt: soha el nem m

Kegyelem hitet és remény a földi lét szenvedésért. Tartsd meg hit ezek ereje által égben oda költ

És most, együttlet utolsó istenben vetett gyen nyugalma ted a mennyei is, áldott, áldot hazában, isten

A megm a legkedvesebb nek, váratlanul sokan s oly va taink, hogy me hatatlan édes szönetet monda

Fogadják Károly és dr. P önteláldozással, bár hiába — a

Fogadja Bares Ferencz tétel vigasztal megadni méltó Fogadja ur, ki barátság közérzetének fejezést.

Fogadja utolsó pihenő zott s a vezetés baráti részvétel Fogadják Enyed város e nyedi s a tře azok kik oly

Fogadja előjárósága, tett nőm nyug És végül lelkész urak a biztosítva min halottamhoz v nyörű koszoru

Az ég u Nagy-E

Kevés s

— Egy

— Nos

— Meg

holnap meg

— Tán

— Hát

nekem mind

a törpe.

— És

— Nag

— Akk

— Még

A törpe

— És

— Min

ennyit tudni.

S ezzel

„Hivj csak v

— Mar

még veled.

— Nos

— Te,

— Meg

— Mo

— Wi

nevet tudja is

Ez pedig lel

— Mi

— Oh

tozik ide ez

— Mit

— Fig

Myrta szerel

1886

hálást és erőt: meghozza azt még a halál után is az ő soha el nem muló, mindig veled maradó szeretete."

Kegyelemnek istene! áldott légy, hogy adtál nekünk hitet és reménységet, mely a földről az égbe emel, mely a földi lét szenvedéseit az örök dicsőség fényébe varázsolja! Tartsd meg hitünket, tartsd meg reménységünket, hogy ezek ereje által maradjunk mindig összekötve az éggel, az égből oda költözött földi angyalokkal!

* * *

És most, elköltözött nemes lélek! megérkezett a földi együttlét utolsó perce. Elbocsátunk; sajtó szívvel, de istenben vetett hittel és reménységgel bocsátunk el. Legyen nyugalom az anyaföld mélyében csendes; örök életed a mennyei lelkek fényhazájában, miként volt a földön is, áldott, áldott. Isten veled! a viszontlátásig, ama jobb hazában, isten veled!

Dr. Kovács Ödön.

Bánatos köszönet.

A megmérhetlen csapás gyászos érzelmeit, melyet a legkedvesebb és szeretetesebb nőnek, kedves Em mi kének, váratlanul kora elhunyt rohamosan költött fel, oly sokan s oly valódi részvételt osztottak jóakaróink és barátaink, hogy mély megindulással kell magam, a vigasztalhatatlan édes anya és bánatos rokonságunk nevében köszönetet mondanom.

Fogadják köszönetemet első sorban dr. Magyarai Károly és dr. Boez József tisztelt barátaim, kik éjjel-nappal önfeláldozással, tehetségük minden erejével igyekeztek — bár hiába — a veszélyt elhárítani.

Fogadják köszönetemet főtisztelendő és méltóságos Barcs Ferencz nagyprépost ur, ki nemes szívének részvételével vigasztalni: s drága halottunknak a végtisztességet megadni méltóztatott.

Fogadják köszönetemet nagytisztelendő dr. Kovács Ödön ur, ki barátságos szeretetének s jóakaróink és barátaink közérzetének oly vigasztaló szavakkal adott nyilvános kifejezést.

Fogadják köszönetemet Csató János alispán ur, ki az utolsó pihenő hely megszerzésében, kijelölésében fáradozott s a vezetése alatti tisztviselő kartársaimmal együtt igaz baráti részvételének oly meghatározó kifejezést adott.

Fogadják köszönetemet tks Kovács Gyula ur, Nagy-Enyed város érdemes polgármestere és tisztikara, a nagyenyedi s a theologiai dalkörök, az iparos társulatok s mind azok, kik oly imponans jelét adták részvételüknek.

Fogadják köszönetemet a Bethlen-főtanoda nagylelkű előjárósága, mely ritka kivételképpen helyet adott szeretett nőm nyughelyének.

És végül fogadják köszönetemet a helybeli r. cath. lelkész urak a végtisztességadásért, s legyenek hálánról biztosítva mindazok, kik sokan messze földről siettek drága halottamhoz végbucsuat venni s bánatos érzelmeiket gyönyörű koszorúkkal is kitüntették.

Az ég ura óvjon meg mindenkit ily bánattól!

Nagy-Enyed, 1885. január hó 31-én.

Török Bertalan.

Kevés szünet mulva így szólt:

— Egy dolgot mégis megvallok önnek uram.

— Nos? mi az?

— Meg vagyok győződve, hogy Myrta kisasszony holnap meg fogja tagadni öntől kezét.

— Tán hallottál arról valamit?

— Hát vak vagyok-e én? Hát szükséges-e, hogy nekem mindent megmondjanak? szölt ravasz mosolylyal a törpe.

— És miért tagadná meg kezét?

— Nagyon egyszerű. Mert nem szereti önt.

— Akkor hát mást szeret?

— Még ez egyet megvallom. Valóban úgy van báró ur! A törpe egyre mosolygott.

— És ki az, a kit szeret?

— Minő kíváncsi ön, báró ur. Azonban elég önnek ennyit tudni. Isten önnel uram!

S ezzel távozni akarva, csak egy sutógó magában: „Hívj csak vissza még egyszer engem!”

— Maradj! — szölt valóban Lajos, — beszélnem kell még veled.

— Nos?

— Te, úgy látszik, híven tudod, a mik itt történnek?

— Meglehet; sőt tán a mik történni fognak is.

— Mondd, hogy hívják azt az embert?

— Wilfrid... De mit fog használni önnek, ha e nevet tudja is. Mert tegyük fel, hogy megöli ez embert... Ez pedig lehetetlen, uram, lehetetlen.

— Miért volna lehetetlen?

— Oh mily kíváncsi ön báró ur! Azonban ez nem tartozik ide ez alkalommal.

— Mit tegyek tehát?

— Figyeljen reám! Mindenek előtt meg kell nyernie Myrta szerelmét. E nélkül hiába ölné meg ellenfelét, mert

LEVELEZÉS.

Vere-patak, 1885. január 27.

A közelebb lefolyt napokban községünkben több feljegyzésre méltó esemény történt. De vegyük azokat rendre.

Dalkörünk január hó 18 án tartotta rendes évi közgyűlését. Az elnöki jelentés mellett legfőbb tárgya volt a gyűlésnek a tisztújítás. Közszeretben álló szolgabíránk Damó Vilmos ur, miután a dalkör megalakulása óta, tebát 2 és fél évig, az elnöki tisztet viselte, hivatkozva hivatalos teendőire, e tisztségről lemondott. A dalkör e lemondást sajnálattal vette tudomásul, mert Damó Vilmos ur volt a dalkör lelke, az ő fáradhatlan buzgalmának lehet köszönni, hogy az létrejött, két és fél évig fenállott s ez idő alatt — ily nehéz viszonyok közt is — szép eredményeket tudott felmutatni. Miután az osztatlan bizalom és rábészülés mellett sem lehetett rábírní arra, hogy elnöki tisztét tovább is megtartsa, a gyűlés egyhangulag jegyzőkönyvileg köszönetet szavaz szeretett elnökének a dalkör érdekében kifejtett fáradozásaiért. Alelnök s egyszersmind pénztárnok Bakó Lajos és jegyző Popescu Anos szintén lemondanak tisztségükről; közgyűlés e lemondásokat is elfogadja.

Hála a gondviselésnek, községünk több lelkes emberrel díszeskedhetik, kik a közügyekért, a nemes intézményekért szívesen tesznek és áldoznak. El kellene esüggednünk dalkörünk jövője felett, ha szeretett volt elnökünk méltó utódját Ajtay János urban meg nem találtuk és meg nem nyerhettük volna. A közgyűlés a dalkör elnökének egyhangulag megválasztotta Ajtay János urat, ki e tisztséget mindnyájunk örömeire el is fogadta. Vajha az ő elnöksége alatt dalkörünk hova-tovább mind inkább megfelelhetne a maga elő tűzött nemes ezélnak! Ismerve Ajtay János ur kipróbált hazafiságát, fáradhatlan buzgalmát s áldozatkészségét, ebben nem is kételkedhetünk; sőt erősen hisszük, hogy a nyomasztó helyi viszonyok mellett is fenn fog állani dalkörünk addig is, míg a helyzet javulása mellett, arra is jobb napok derülnek. Gratulálunk a dalkörnek elnök választásához! Továbbá alelnöknek megválasztott Grünvald Richárd, jegyzőnek Jánky Kálmán.

A községi tisztviselők új választása január hó 16-ról elhalasztva, 20-án ejtetett meg. A mint gondolható volt s jeleztem is, esendben és változás nélkül történt meg. A legörvendetesebb a dologban az, hogy a jelöltek névze a magyarok és románok közt teljes egyetértés volt, a mi a község jól felfogott érdekében nem is lehetett máskép. A salak, legyen az magyar vagy román, nem méltó a pártfogásra s csupán nemzeti szűkekléségből nem lenne helyes a községet megnyomorítani. A választás kezdete d. e. 9 órára volt kitűzve. A képviselő testület teljes számmal s ugyszintén a választó polgárok is tömegesen jelentek meg. Miután a község eddigi tisztviselőinek működésével meg volt elégedve, s miután számba vehető jelölt egy állomásra sem pályázott, a volt tisztviselő felkiáltás útján újból megválasztattak. E szerint bírónak: Ebergényi Soma, közgyámnak: Bitai Péter, adószedőnek: Csóra Sándor, aljegyzőnek Gruber Sándor és rendőrnek: Jánky Kálmán választott meg. Elnöklő szolgabíránk tőlük a hivatalos

holnap úgy is tagadó választ kapna s e mellett Myrta szeméi előtt mint gyilkos tűnne fel.

— De 24 óra alatt megnyerni Myrta szerelmét majdnem lehetetlennek látszik.

— Magam is abban vagyok.

— Nem tudnád-e valami módját kapni ennek?

— Oh igen, báró ur! Van nekem erre egy esalhatatlan eszközm. Vegye e gyűrűt, s ha Myrta ezt még ma újján viselni fogja, holnap ön tagadó választ helyett „igent” fog nyerni.

— És miért?

— Mert szeretni fogja önt.

— Kezessedel?

— Biztosíthatom.

Lajos habozott egy pillanattig, ha vajjon elvegye-e a gyűrűt?

— Ejh, gondolá, ha ő volna is, ez még csak a második ajándék lenne és aztán...

És aztán elvette a gyűrűt. A Myrta szolgálatára álló nők egyike ép e pillanatban lépett be.

A törpe meghagyta, hogy a gyűrűt ettől küldje be.

— Azonkívül — mondá, — nem árt a leány kezébe egy darab aranyat is csusztatni.

Lajos a gyűrűt következő szavakkal adta át a leánynak: — Add e gyűrűt úrnődnek és mond meg neki, hogy az küldötte, a kinek szerelmét viszonozza.

A leány eltávozott.

— De hát végre is, mi a valódi neved? szölt ekkor Lajos a törpéhez.

— Mi haszna volna abból önnek báró ur, ha tudná is, midőn én annak szerelmét biztosítom az ön részére, a kit ön szeret.

— És ezzel a kis törpe eltűnt.

(Folyt. köv.)

esküt bevéve, kötelességeik pontos teljesítésére buzdította. Az újra fejelet tisztviselőkhöz csak annyi szavunk van: igyekezzenek a nép bizalmát és szeretetét továbbra is megnyerni és megérdemelni, a mi csak a község érdekeinek előmozdítása, lelkiismeretes munkásság, pontosság és igazságosság által lehetséges. Akkor birni fogják továbbra is a közbizalmat, a mi minden korteskedésnél biztosabb eszköz az állás megtartására. Legyen boldog a község e tisztviselő vezetése alatt, s a boldog községben legyenek boldogok a tisztviselők is!

Feljegyzésre méltónak találok január hó 25-én a g. kath. iskola javára rendezett bált azért, mert ez egy újabb bizonyítéka volt annak, hogy községünkben a magyar és román polgárok nem csak komoly ügyekben, hanem a kedélyes multságokban is örvendetesen megférnek s egyet tudnak érteni. A bálon magyarok is nagy számmal jelentek meg, viszonzásul a románoknak hason czélu magyar multságokban való megjelenéséért. A szép számú közönség fesztelenül és jó kedvvel mulatott szinte reggelig, s köszönet illeti a rendezőséget az élvezetes szép estélyért.

Még valamit a bányákról kellene írnom a t. szerkesztőség felszólítása folytán. Nagyon szeretnék örvendtes híreket írni azokról, de fájdalom ez idők szerint nem lehet. A mult év reánk névze egyike volt a legterméketlenebbeknek. Úgy látszik a mult évben a természeti csapások nem csak a föld felett, hanem a föld gyomrában is pusztítottak, megsemmisítve úgy a földművelők, mint a bányászok reményeit. A társulatok e hónapban tartották és tartják évi közgyűléseiket s nagyon ritka kivétellel, miudenik deficittel zárta be számadásait. Pedig egy kis jó bánya nagyon jól fogna nekünk is, annyi fáradság, annyi áldozat és annyi nyomorúság után. De biztat, a bányászok legfőbb talizmánya, a remény, hogy nem lesz hozzánk mindig mostoha az ég; pedig sokszor igazat kell adnunk a költő eme szavainak:

„Remény, remény, mért vagy te szép virág?
Téged az ég nekünk miért is ad?
Azért-e csak?
Hogy hervadandó kelyhed legyen?
Hová esalódás éjjelében
Szemünk harmatjai hulljanak? ...”

Argus.

Maros Ujvár, 1885. jan. 27.

Szegény iskolás gyermekeinket — habár egy kissé későn is — felöltöztettük. Áldja meg az Isten mind a két kezével főbányabiztosunk derék tisztviselőt, kik ezen eszmét megpendítették s a jó néppel együtt filléreiket készséggel siettek ezen jótékony czélra áldozni.

A ruhasegélyezés helyes és czélszerű alkalmazása által a rendes iskolalátogatásra és a szorgalom fejlesztésére hatályosan közreműködhetni. Ohajtandó, hogy a segélyezendő gyermekek megválasztásánál jövőben körültekinthetőbbek legyünk. Szerintem a szegénység még nem titulus arra, hogy egy hanyag és vásott gyermeket meleg bundába bújtsanak. 300—400 iskolásaink közül mindíg lehet 40-50 gyermeket segélyezésre kiválasztani, kik nemcsak szegények, de szorgalmas és jó tanulók is. Paedagogiai szempontból azt is helyesnek látom, hogy a ruhák kiosztása nyilvánosan, az összes gyermekek jelenlétében, a segélyezetté érdemei felemlítésével, történjen. Ezen eljárás mind a gyermekek, mind pedig a szülőkre névze hatás nélkül nem maradna s míg egyfelől a hanyag tanulókat szorgalomra ösztönözné, másfelől meggyéríteni azon szülék számát, kik daczára annak hogy tehetősek, gyermekeik számára ruhát követelnek s gyermekeiket szádekosan rongyos ruhába jártatják. Usus te plura docebit!

Községünkben — miként e becses lap 3. számában is jelezve volt — folyó hó 12-én történt meg a községi előjáróság restaurálása. A választás, mint azt várni lehetett, példás rendben folyt le. Holmi specialis bíró-áspírásokról is susogott a hír, de a közérzelem lelekes hangjai eltemették.

Bírónak Pásztor Gyula választott meg, ki mint bíró helyettes is igen ügyesen megmutatta azt, hogy a bírói páleza viselésére rátermett. Üdvözljük eme, községünkben nem csekély küzdelemmel járó hivatalos állásban. Nyerjen kitartást és vigaszt a jók támogatásában! A pellérdi paraszt egykor azt mondta: a pap megél, ha semmije sincs is. Sem a papról, sem másról nem állanak ezen szavak. Kívánok neki jobb fizetést... ita me Deus adjuvet!

Kisbírónak (nagy esküdő) Deák Ágoston; esküdteknék: Komán Nikodim, Turcza Tani, Muresán Nikodim lettek megválasztva.

Kópi István derék küzs. jegyzőnk elhalálózása folytán ezen állás Jóvián Miklós t. segédszolgabíró által ideiglenesen betöltetett. Úgy értesülünk, hogy a február hó 16-án megejtendő jegyzői választás küzdelem nélkül aligha fog megtörténni. Úgyes legényeket állítanak elő a pártok. Méltók a küzdelemre.

Zandirhám.

VEGYES HIREK.

— Requiem. Az oly korán elhunyt kedves, szerett Török Bertalan-né-Emília lelki üdvéért az ünnepélyes requiem január 29-én d. e. 10 órakor tartott meg. Az oltár előtt magas ravatal emelkedett. A gyászol ferjen, anyán és rokonságon kívül a megyei tisztikar s a városi tanács testületileg vett részt nagyszámú közönséggel együtt. Adj uram neki örök nyugalom!

— A Bethlen-főtanoda clemi osztályaiban a téli kövizsgák mult hó 29. 30. és 31-én jártak le. Az apróság tanulók élénk, értelmes feleleteit élvezet volt hallgatni. Ezen vizsgák egy kis élénkséget idéztek elő Enyedén, a mennyiben a tatak s a mamák közül a vidékről többen siettek be fiáknak a szellemi ismeretek terén történt előhaladásuk mérvéről maguknak közvetlen tudomást szerezni. Ezen vizsgákat egy hosszú szünidő követi, mely tart január 31 délutáni 5 órajától febr. 2-ikának reggeli 8 órajáig. Erről a szünidőről is el lehet mondani, hogy olyan hosszú, mint a nyul farka.

— Halálozások. Csütöségi Kópi István a folyó év hó 14-én este 70-ik, házassága 49-ik évebe, vegyelgyengülés következtében jobblátte szenderült. Temetési 16-án tettek örök nyugalomra Maros-Ujvárt. — Csik-Szentiváni Koronka Antal, aranyos-tordaköri nyug. unitárius esperes és torozkői lelkész e hó 15-én életének 79-ik, papságának 59-ik és esperessége 35-ik évében szívszékhüvés következtében megszünt élni. Temetési 18-án volt Torozkón. — Török Sándor volt gyulafcher-vári kereskedő e hó 29-én délután 1 órakor 43-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt Nagy-Enyeden. Hált porai 31-én helyezték örök nyugalomra az ev. reform. temetőben. — Legyen nyugalmuk csendes örök álmuk öles az elköltözötteknek.

— A január 24-én este rendezett fillérestély igen szépen sikerült. A Benedek Árpád vezetése alatt levő ifjusági zenekar kitünő zenedarabokkal mulattatta a nagyszámú közönséget. Nagy Árpád igen szépen és meghatóan szavalt a zenekíséret mellett „A lengyelek fehé asszonya” ezimű költeményt Jókai Mórtól. A változatos program lefolyása után kezdetét vette a tánc, mely vígan folyt egész késő éjjelig. Az estély sikerét nagy mérvben emeltek és előmozdították megjelenésük által a helybeli és vidéki urnók és kisasszonyok, továbbá a honvéd tisztikarnak számos tagja. Örömmel láttuk, hogy a polgárnők és leányok is érdeklődve ez ügy iránt, többen megjelentek ez estélyen és mulattak igen jóízűen. Ezen öröndetes jelenségből a tünik ki, hogy e jótékonykezelt fillérestélyek iránt a nemes érdeklődés nagyobb körben és több-több családban terjed és növekedik. Mi, hogy egy legyen, melegen ohajtjuk.

— Januári vásárunk a lehető leggyengébben ütött ki. Ehez hasonló néptelen, kedvtelen országos vásár Enyeden régen nem volt. Pedig eleintán igen jónak ígérkezett, a mennyibn a baromvásár első napján idegen marhakereskedők közül számosan jelentkeztek. de miután azon hir terjedt el, hogy az ország több vidékén járvány alakot öltött köröm és szájtájdalom miatt, Lucz állami állatorvosunk a baumvásár megtartását betiltotta, a szedők azonnal vonatra ültek s a vásárt itt hagyták. E miatt aztan ugy a baromvásár, mint a vegyes cikkek vására megbukott. Összesen alig 800 egy néhány darab marha adott el. — Annál jobb vásárnapja volt a dutyinak. Ugyanis ezen napon éber rendőrségünk mintegy tíven olyan egyéniséget szedgetett össze a férfi és nőnemre való tekintet nélkül és szállásolta be a dutyiba, kik megszokták bevásárlásaikat pénz nélkül tenni meg s ez a szokásuk a rendőrség előtt ismeretes; vagy abban telik kedvük, hogy az üveg tartalmának jókora mennyiségben ürítgetése folytán kedvüket virágzó állapotba hozrán, egymásnak fejét kissé megkopogtassák.

— A nagyenyedi kisegítő takarékpénztár üzletforgalma 1884. évben. Bevételek. Az 1883 ik évről átjött készpénzben 4481.40. Havi bevételek és tőkésített kamatok 128213.85. Kölesön visszafizetések 520200. Kezeltési bevételek 26953.48. Összesen 679848.73. Kiadás. Visszafizetett betétekért 131612.81. 3726 darab váltó és kötlevelekre kölesön 526360. Betéti utáni kamatokért 10908.70. Mult évi osztalék és kezelési kiadások 6248.73. Készpénz átvitel 1885. évre 4718.44. Összesen 679848.73. Követelések. Készpénz volt decz. 31-én 4718.44. Váltók és kötlevelek utáni követelések 253380. Egyesült erdélyi takarékpénztári részvények 60. Butorzat és felszerelvényekben 320. Összesen 258478.44. T a r t o z a s o k. 410 törzsbetét á 40 frt 16400. 410 törzsbetét utáni kamat 777.17. Tartalék tőke és kamata 9942.21. Tartalék alapot illető egyesült erd. takarékpénztári részvényekben 60. Összes betétek és azok kamata 226930.93. Butorzat és felszerelvények értéke 320. 10% os tőke kamatadó 1090.87. Törzsbeték után osztalék á 4 frt 1640. Az igazgatóság jutaléka 640. A felügyelőség jutaléka 180. Jótékonyezérla 150. Tartalék alapra 347.26. Összesen 258478.44. — A közgyűlés 1885. február 8-án tartatik.

— Az erdélyi részek a nádszöveti székkekhez jövőre jutányosabb árak mellett fognak jutni. Ugyanis mint megbízható forrásból értesülünk, feyintézetünk derék igazgaja Balkay Istvánnak a zolyomi ily nemű nagy gyár tulajdonosa Svoboda Károly urral sikerült olyan egyezményt kötnie, mely szerint a nádofonati székkek jövőre a helybeli feyintézetben is nagyobb mennyiségben fognak készíttetni. Az anyagot igen természetesen a zolyomi gyár fogja szolgáltatni.

— Utközben meghalt. Mindszenten egy ökor hajcsár súlyos beteg lett. Gyógykezelés végett Törvisre szállították be. Onnan a kezelő orvos az alsófehérmegyei köz-korháza utasította. Utközben azonban elköltözött az árnyékvilágból s Enyedre mint halottat szállították be.

— Brutalitás. N. Lőrincz kocsis balba indult egyik utcavégi kocsmába, hogy ott a konyha szépeivel egy pár órát vig mulatozásban töltsen el. A mint azonban a Várszeg utcán felfelé mentében a kézzőlőben lévő bál szépeivel elábrándozott, az est homályában egy pár botokkal fel-fegyverkezett kamazs a teljesen ártatlan fiúra rohan s el-pálhított, úgy hogy életben maradásához sem volt remény. A tettesek nyakon vannak esipve.

— Legmulattatóbb és legváltozatosabb tartalmu lap ma a Pesti Hirlap. Nincs egyetlen száma, melyben vagy országgyűlési, vagy kaszinói, vagy színházi s egyéb humoros karcolat, továbbá külföldi (párisi) meg hazai jó adomák, élecek, mulattató tárcák nem volnának. Ellenben unalmas vagy nem napi érdekű közleményre a Pesti Hirlapban soha sem akadhatni. Az unalmas tárgytól vagy kidolgozástól egy irtózik a Pesti Hirlap, mint örök a tönjénél. De nem is csoda mikor rendes munkatársai közt foglal helyet legkedveltebb elbeszélő írónk s ma szinte páratlanul álló jeles humoristánk Mikszáth Kálmán mellett két legjobb élelapszerkesztőnk: dr. Agai Adolf (Csicséri bors), és Bartók Lajos (Don Pedro) a lap belmunkatársa. Tárcaikat a legkedveltebb s legügyesebb tollu újabb és régibb írónk írják; vezércikkéik pedig előrangú publicisták, kik a lap szabadelvi és független irányu mellett különböző pártállásúak dacára szépen megferrnek egymás mellett; mint: Pulszky Ferencz, Törz Kálmán, Bekics Gusztáv, Pesty Frigyes, Borostyáni Nándor, dr. Kenédy Géza fel. szerkesztő stb. Két specialitása a Pesti Hirlapnak, hogy hetőn és innep utáni napon is 4 oldalas mellékletet közöl, mit ma egyetlenegy európai lap sem nyujt; továbbá előfizetőinek hetenkint 4 oldalas albuma költőit zennemlékület ajándékoz, tehát 70—80 érdekeszene darabot évenként. Előfizetési ára mindezek mellett igazan jutányos; negyedévre 3 frt 50 kr, egy hóra 1 frt 20 kr. Mutatványszámok levelezőlapon kifejezett óhajra egy héttig ingyen küld a kiadóhivatal (Légrády testvérek, Budapest, Nádor-utca 7. szám).

— A „Gondúzó” 19. számát vettük a következő változatos tartalommal: „Az új főispán” regény Tolnai Lajostól; „Dózsa György” a Petőfi-társaság közgyűlésén felolvasott költemény Kiss Józseftől; „A végezet” regény Margitay Dezsőtől; „Egy rut leány története” tündérvárak Balázs Sándortól; „székely támad, székely bánja” történeti regény P. Szathmáry Károlytól; „A gránátköves asszony”, Marliit E. legújabb regénye, fordította Martonffy Frigyes; „A végezet nap”, humorosk karcolatvitől Ezeket követi a boríték érdekes tartalma. Figyelmeztetjük olvasóinkat Marliit E. a jelenkor legérdekesebb regényirozóinak e legújabb és korszerűt képező művére: e jeles írónk magyar olvasóközönségünk is hiválón kedveli. A minden vasárnap megjelenő „Gondúzó” előfizetési ára; negyedévre 1 frt 50 kr, egy hónapra 50 kr. Az előfizetési pénzek Székely Aladar kiadó tulajdonoshoz küldendők Budapestben, VII. dobuzta 14. Figyelmeztetjük olvasóinkat kitünő lapra melyből a kiadó mindenkinék szolgálatmutatványzámmal ingyen és bérmentve, kik e végre hozzá fordul.

— Piaczi árjegyzék. Nagy-Enyed, 1885. január hó 29. Egy hectoliter tisztabuzza 5 frt — kr, rozs 3 frt 25 kr, elegy buza 4 frt 25 kr, törökbuza 3 frt 50 kr, zab 2 frt 30 kr. Egy kiló marhabuzs 36—40 kr, sertésbuzs 40 kr borjúbuzs 32 kr.

PELEZŐS SZERKESZTŐSÉG:

DR. MAGYARI KÁROLY

SZILÁGYI FARKAS TÖRÖK BERTALAN

Kiadó-tulajdonos WOKÁL JÁNOS

Sz. 5106—1884.

tkvi

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy a kir. kincstár végrehajtható 75 frt 49¹/₂ kr tőke, ennek 1881. decz. 29-től járó 6% kamata 25 frt 29 kr eddigi költség kielégítése végett végrehajtható szendők Dregan Paraszkia szül. Faur, Dregan Gábor, Anna és Alexa ellen, utóbbi Dregan Paraszkia által képviselve a Krakó 150 számú tőkönyvben A+ 1—3. rendszám alatti fekvőre késedelmes vásárló Acentie Severu költségére és veszélyére 485 frt megállapított kikiáltási áron árban Krakó közeg előjárásági helyiségben 1885. évi február hó 5-én délután 3 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alól is eladotnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t. cz. 42 § jelzett árfolyammal számított óvadékképesnek nyilváníttott értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételért pedig vásárló az árverezés jogerőre jutása után 30 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különb az árverés megállapított feltételei alóliit telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Krakó közeg előjárásági hatóságánál megtekinthetők.

A kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1884. decz. 17-én.

Sz. 5105—1884.

tkvi

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy királyi kincstárnak végrehajtható 57 frt 88 krajczár tőke, ennek 1881. nov. 19-től járó 6% kamata 24 forint 42 kr költség kielégítése végett végrehajtható szendők ügygondnok Keresk Mihály által képviselt Munteán Maria szül. Ruzs és Muntean Maria, ugy Muntean Jun és késed-Imes vásárló Acentie Severu terhére és veszélyére a Krakó 108. sz. tőkben A+ 1—5. rez alatt foglalt fekvőre 528 frtban megállapított kikiáltási áron Krakó közeg előjárásági helyiségben 1885. február hó 5-én délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános árverés-n kikiáltási áron alól is eladotnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t. cz. 42 § jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilváníttott értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételért pedig vásárló az árverezés jogerőre jutása után 30 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különb az árverés megállapított feltételei alóliit telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és a Krakó közeg előjárásági hatóságánál megtekinthetők.

A kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1884. decz. 16-án.

Sz. 4409—1884.

tkvi

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy a kir. kincstárnak végrehajtható 43 frt 20 kr tőke, ennek 1881. okt. 1-től folyó 6% kamata 17frt 99 kr költség kielégítése végett végrehajtható szendők Ocoz Dumitru csaklyai lakos ellen képviselve ügygondnok Biró Miklós által a csaklyai 251 sz. tőkben A+ 1—13. fsz. alatt foglalt fekvőre 350 frt megállapított kikiáltási áron Csáklya közeg előjárásági helyiségben 1885. évi február hó 10-ikén délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alól is eladotnak.

Ny. Wokál János gorrssajtóján Nagy-Enyeden.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t. cz. 42 § jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilváníttott értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételért pedig vásárló az árverezés jogerőre jutása után 15 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különb az árverés megállapított feltételei alóliit telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Csáklya közeg előjárásági hatóságánál megtekinthetők.

A kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1884. nov. hó 23-án.

21. szám.

1885.

Árverési hirdetmény.

Alóliit kiküldött végrehajtható az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírre teszi, hogy a balazsfalvi kir. járásbírósg 1704—884 számú végzése által Koul Károly javára Lázár Maria ellen 97 frt tőke, ennek 1883. év szeptember hó 4. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 16 frt 5 kr perkoltség követeles erejéig elrendelt kielégítési végrehajtható alkalmával bíróság lefoglalt és 510 frtba becsült 2 darab 6 és 7 éves saraszörű, homlokán fehér esillagos kancza és egy ruganyos, járó kocsiálló ingóságok nyilváos árverés utján eladotnak.

Mely árverésnek a 1940—1884 számú kiküldött rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Balazsfalván alperes lakosán leendő esküvőre 1885. év február hó 4-ik napjának délelőtt 9 óraja határidőül kitűztetik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság k ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legelőbbet ígérőnek becsáron alul is eladotni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizendő.

Kelt Balazsfalván, 1885. évi január hó 23-ik napján.

Thát György,
kir. bír. végrehajtó.

Hirdetés.

A Várszeg-utczára néző ugynevezett Pető-féle várkerületi ház a közvetlenül mellette fekvő kerületen helyelyt együtt e folyó 1885-ik év április 24-én kezdődőleg 3 egymásután következő évekre az említett épület bolthelyiségében folyó évi február hó 5-én d. u. 3 órakor megtartandó nyilvános árverésen hérbé fog adatni Kikiáltási ár 212 forint.

Az árverezni akarók a kikiáltási ár 10%-át bánátpénzül letenni tartoznak. Zárt ajánlatok is elfogadotnak.

Nagy-Enyed, 1885. január 24.

A ref. egyház előjárásága.

Számtartói állomásra

a Mezősége egy fiatal, nőtlen ember keres-tetik, ki legalább 4 gymnásiumot végzett. Alkalmazása a belső gazdaságnál, fizetése évi 120 frt, teljes ellátás, mosás és 2 drb marhára tartás leendő. — Jelentkezhetni e lap kiadóhivatalában.

A Hoff János féle legelső, legjobb nyálkaoldó malátakivonat mellezukorkák két papírba vannak esmagolva.

Hoff János malátakivonat gyógyszer 1 üveg 60 krajczár.	Hoff János süritett malátakivonat 1 üveg 1 f. 12 kr kisüveg 80 kr
---	--

Orvosi tekintélyek, mint Bécsben: Dr. Bamberger, Serüttner, Schmitzer, Roktanzy, Basch, Finger, stb.; Berlinben: Dr. Frerichs, Langenbeck, Leibrecht, Osk. st. tanárok számos betegségre a legjobb eredménnyel rendelik.

Hoff János malátakivonat mellezukorkák 60, 30, 15 és 10 kr. Csak valódi két papir zacskókban	Hoff János-féle malátagyógyeszközlője 1/2 kiló I. rendű 2.40. II. 1.60 1/4 kiló I. 1 frt 20. II. 90 kr.
---	---

GYÓGYULÁS
mell és gyomor bajokból; sikeresen hathurutos bántalmak, sorvadás, idegyengesség és erőt lenedés, emésztési gyöngétség ellen és mint erősítő szer lábbadozóknak.

HOFF JÁNOS
urhoz, maláták és zitmények feltalálójához és gyárosához Europa legtöbb uralkodóháza udvarisállaítójához, Bécs, Bräunerstrasse 8.

Ruma, 1877. octóber 22.
Önök kitünő malátakivonat egészségőre, és malata-chocoládeja nemesk nóm idült mellbaját, hanem az en megrögzött gyomor fájdalmamat is feltűnően enyhítette, miért Istennek és önök hálaival tartozunk. Kérem egyszermind (következik a megrendelés)
Tisztelettel
Georg Gröger, állatorvos, Ruma.
Német-Palánka, 1883. márcz. 20.
Mintán önök malátakivonat egészségőre által feltűnő javulást érezek, kérek ismét 6 palaezot postautánvétel.
Tisztelettel
Beck András, Német Palánka.

Orvosi gyógyjelentések.
Első gyógyjelentés. Baja, 1881. november 27.
Örömmel értesítem, hogy ön egészségőre használatá 70 éves atyámnál, ki heves mellhuruban és teljes étvágyhiányban szenvedett, melyek minden gyógyszerrel dacoltak, a hurutot megszüntette, s az étvágyát ismét helyreállította. Kérem számomra ismét 13 palaez egészségőrt küldeni Tokajba.
Tisztelettel
Dr. Dóry, megyei főorvos, Baján.

Második gyógyjelentés 1882. július 16-án.
Az ön egészségőre 70 éven felül levő atyámat annyira megerősítette, hogy kérem a már ismét ezimzet alatt azonnal 8 palaezot küldeni.
Tisztelettel
Dr. Dóry, m. főorvos Baján.

Alapítotott 1847-ben; Bécsben és Budapesten 1861. óta. 4—5 — 60 magas kitűntetessel.
Raktár Nagy-Enyeden, Winkler János kereskedésében.